

KÄSITTEET, MÄÄRITELMÄT JA VAATIMUKSET

Alaslaskettu katto

Alaslaskettu katto on rakennuksen katto, joka on asennettu alapuoliselle koolaukselle tai muulle rakenteelle siten, että se on alempana kuin varsinaisen kattorakenteen yläpinta. Tämä johtaa katon pinnan madaltumiseen ja luo tilan, joka voi olla esteettisesti miellyttävämpi, vähemmän huoneistonkorkeuden mukainen tai sisältää esimerkiksi valaistusratkaisuja. Alaslasketut katot ovat yleisiä esimerkiksi asuin- ja toimistorakennuksissa.

Alipaine

Tilassa vallitsee alipaine, kun ympäröivän tilan ilmanpaine on suurempi kuin tilan absoluuttinen paine. (RIL 107: 2022.)

Ilmanläpäisevyys

Ilmanläpäisevyys ilmoittaa ilman tilavuusvirran määrän läpi materiaalin stationäärisessä tilassa, kun paine-ero eri puolilla olevien ilmatilojen välillä on yksikön Pa-suuruinen. Ilmanläpäisevyys voi olla erilainen eri materiaaleilla, ja se voi vaikuttaa esimerkiksi rakennusten ilmanvaihtoon ja eristävyyteen. Ilmanläpäisevyys mitataan yleensä ilman tilavuuden yksikköä kohti ja ilmoitetaan esimerkiksi $\text{m}^3/(\text{msPa})$. (RIL 107: 2022.)

Ilmanläpäisykerroin	Ilmanläpäisykerroin ilmoittaa ilman tilavuusvirran läpi materiaalin, kun paine-ero eri puolilla olevien ilmatilojen välillä on yksikön suuruinen. Ilmanläpäisykerroin mitataan yleensä ilman tilavuuden yksikköä kohti ja ilmoitetaan esimerkiksi $\text{m}^3/(\text{m}^2\text{sPa})$. Ilmanläpäisykerroin voi vaihdella eri materiaaleilla, ja se voi vaikuttaa esimerkiksi rakennusten ilmanvaihtoon ja eristävyyteen. Ilmanläpäisykerroin määritellään stationäärisessä (vakio)tilassa, jossa ilmanvirtaus on laminaarista eli viskoottista virtausta. (RIL 107: 2022.)
Ilmasulku	Ilmasulku on ainekerros, jonka tarkoituksena on estää haitallinen ilmavirtaus läpi rakennuksen rakenteiden ja eristyksen. Se muodostuu usein eristävästä materiaalista, kuten puukuitulevystä, polyeteenistä tai mineraalivillasta ja on tärkeä osa rakennuksen lämmöneristystä ja ilmankierrätystä. Ilmasulku parantaa rakennuksen energiatehokkuutta, ja tietyissä rakennusteknisissä tapauksissa se vähentää kosteusvaurioiden riskiä. (RIL 107: 2022.)
Instituutioihin perustuvat määräykset ja ohjeet	Maankäyttö- ja rakennuslaki asettaa vaatimukset laadulle ja vaatimuksille, minkä jälkeen RT-säännöskortit jäsentävät omiin kategorioihin, kuten esimerkiksi LVI, Sähkö ja RAK. (RIL 107: 2022.)
Kantaja	Kantajalla tarkoitetaan sitä, joka esittää vaatimuksen toista osapuolta vastaan siviilioikeudenkäynnissä. Kansankielessä voidaan sanoa, että kantaja hyökkää vastaajan päälle.

Kapillaarinen vedenliike	Kapillaarivirtaus on fysikaalinen ilmiö, jossa vesi nousee tai laskeutuu pienissä huokosissa tai kapillaareissa pintajännityksen ja ympäröivän materiaalin ominaisuuksien, kuten pinnan sileyden sekä pinnan ja veden välisen voimakentän, seurauksena. (RIL 107: 2022).
Kostea tila	Kostea tilalla tarkoitetaan sellaista tilaa, jossa kosteus tiivistyy vedeksi epäsäännöllisesti, ja tiivistynyt vesi haihtuu lyhyessä ajassa pois. Kostean tilaan ei vaadita lattiakaivon asennusta, jos tilaan ei ole asennettu esimerkiksi bideesuihkua (SFS 6000-8-804 2022). Ei ole yksiselitteistä ja selkeää linjaa, milloin kostea tila luokitellaan märkätilaksi tai kostea tilaksi. Tämän vuoksi jokainen koste tila tarkistetaan tapauskohtaisesti (RT 84-11166: 2014, luku 1)
Kosteuden kondensoituminen	Kondensoituminen on prosessi, jossa vesihöyry tiivistyy vedeksi tai jääksi, kun vesihöyrypitoisuus ilmassa saavuttaa tietyn kyllästyskosteuden (suhteellinen kosteus, $RH = 100\%$). Kondensoituminen tapahtuu yleensä materiaalien rajapinnoilla, joilla ilman lämpötila laskee kosteuden tiivistymislämpötilaan. Tämä voi aiheuttaa rakennusaineiden kostumista ja homeen muodostumista, jos kosteutta ei poisteta rakennuksesta tehokkaasti. (RIL 107: 2022.)

Kosteuskonvektio

Kosteuskonvektio kuvaa vesihöyryn liikettä virtaavan ilman mukana. Konvektio voi olla luonnollinen tai pakotettu konvektio. Luonnollinen konvektio on lämpötilaerojen aiheuttamien tiheyserojen vaikutus, ja pakotettu konvektio on ulkopuolisen voiman vaikutuksesta paine-erosta virtaava kaasu tai neste.

Konvektiossa tapahtuva vesihöyryliike voi johtaa kosteuden kertymiseen rakenteiden sisäpinnoille ja aiheuttaa mikrobihaittoja. (RIL 107: 2022.)

Kyllästyskosteus

Kyllästyskosteus tarkoittaa suhteellista kosteutta ja kertoo vesihöyrypitoisuuden määrän. Tietyissä lämpötiloissa ilmaan mahtuu tietty määrä vesihöyryä, eli kyllästyskosteus on erilainen eri lämpötiloissa ja paineissa. Kyllästyskosteus on merkittävä tekijä rakennusten kosteus- ja homeongelmissa. (RIL 107: 2022.)

Läpäisevä rakenne

Läpäisevä rakenne on rakenne, jossa ilma kulkee läpi, eli rakenteessa on ilmasulku mutta ei höyrysulkua. Jos rakenteen ilmasulku on puutteellinen, kosteus voi siirtyä rakenteeseen. (RIL 107: 2022.)

Muovimattojen vedeneristysjärjestelmän sertifiointivaatimus

Sertifiointi on arvioimiseen perustuva prosessi, jonka tavoitteena on myöntää todistuksia tai sertifikaatteja. Sertifikaatti toimii todisteena siitä, että yritys tai tuote täyttää sertifikaatissa määritellyt standardit tai muut kriteerit. (AKM Consulting Oy 2023) Muovimattojen vedeneristysjärjestelmän on läpäistävä hyväksytysti seuraavat testit, kokeet ja menetelmät: EN ISO 23997, EN ISO 24346, 24346, EN 433, EN 13553, EN 685, EN 1253-2, ETAG 022/EAD 030352-00-0503 Annex F ja M1 - luokitus. (RIL 107-2022)

Märkätila

Märkätilalla tarkoitetaan tilaa, joka käyttötaroituksensa takia on alttiina vedelle ja jossa seiniin voi roiskua vettä. Ympäristöministeriön rakentamista ohjaavissa asetuksissa märkätilaan vaaditaan asennettavaksi vedeneriste ja lattiakaivo (RT 84-11166: 2014, luku 1).

Nestemäisen vedeneristysjärjestelmän sertifiointivaatimus

Sertifiointi on arvioimiseen perustuva prosessi, jonka tavoitteena on myöntää todistuksia tai sertifikaatteja. Sertifikaatti toimii todisteena siitä, että yritys tai tuote täyttää sertifikaatissa määritellyt standardit tai muut kriteerit. (AKM Consulting Oy 2023) Nestemäisen vedeneristysjärjestelmän on läpäistävä hyväksytysti seuraavat testit, kokeet ja menetelmät: ETAG 022/EAD 030352-00-0503, EN 1928, EN ISO 12572 olosuhde C, EN 1253-1, ETAG 022/EAD 030352-00-0503 Annex A, B, ja F, SFS 3930, EN 1062-7 tai EN 14891 A6.9. (RIL 107: 2022.)

Siviiliprosessi	Siviiliprosessi on oikeudenkäynti, jossa kahden tai useamman osapuolen välillä ratkaistaan riitaa, joka koskee rahallista korvausta tai tiettyä toimenpidettä, ei rikosoikeudellista rangaistusta.
Suhteellinen kosteus	Suhteellinen kosteus (RH = Relative Humidity) on ilmaan sidottujen vesihöyrymolekyylien suhde enimmäismäärään, jonka ne voivat olla ilmassa tietyssä lämpötilassa. Suhteellinen kosteus ilmaistaan prosentteina, ja kyllästyskosteus on 100 %. Suhteellinen kosteus voi vaikuttaa ilman viihtyisyyteen ja homeen kehittymiseen. (RIL 107: 2022.)
Tiivisrakenne	Tiivisrakenne on rakenne, joka estää vesihöyryn ja ilman liikkumisen läpi. Tiiviissä rakenteessa on höyrysulku. (RIL 107: 2022.)
Tuotekortti ja tuotesertifiointi	Valmistajat testaavat ja sertifioivat omat tuotteensa ja tekevät omista tuotteistaan käyttö- ja soveltuvuusohjeet. (RIL 107: 2022.)
Tuulensuoja	Tuulensuoja on materiaali, jota käytetään estämään tuulen aiheuttama haitallinen ilmavirtaus rakennuksen lämmöneristekerroksessa. Tuulensuojamateriaalilla on oltava hyvä höyryläpäisevyys. (RIL 107: 2022.)
Vastaaja	Vastaajalla tarkoitetaan henkilöä, jota vastaan on esitetty vaatimus siviilioikeudenkäynnissä. Kansankielellä voidaan sanoa, että vastaaja yrittää puolustautua kantajaa vastaan.

Vesihöyryn diffuusio	Diffuusio on kaasumolekyylien liikettä, joka pyrkii tasoittamaan kaasuseoksessa olevien yksittäisten kaasujen pitoisuuseroja (tai osapaine-eroja). Diffuusiosta vesihöyry siirtyy korkeammasta pitoisuudesta alempaan pitoisuuteen. (RIL 107: 2022.)
Vesihöyrynläpäisevyys	Vesihöyrynläpäisevyys ilmoittaa, kuinka paljon vesihöyryä läpäisee rakenteen ainekerroksen aikayksikössä, kun vesihöyrypitoisuuksien ero on yksikön suuruinen. Vesihöyrynläpäisevyyttä kuvaava mittari ilmoittaa, kuinka hyvin rakenne estää vesihöyryn diffuusiota. (RIL 107-2022.)
Vesihöyryn läpäisevyyskerroin	Vesihöyrynläpäisevyyskerroin ilmoittaa vesihöyryn siirtymän määrän suhteessa ilmatilojen vesihöyrypitoisuuksien eroon (tai vesihöyryn osapaine-eroon) ainekerroksen läpi jatkuvuus-tilassa. Vesihöyrynläpäisykerroin määräytyy vesihöyryn osapaine-eron perusteella. (RIL 107: 2022.)
Vesihöyrynvastus	Vesihöyrynvastus on vesihöyrynläpäisykerroin käänteisarvo. (RIL 107: 2022.)
Ylipaine	Tilassa vallitsee ylipaine, kun ympäröivän tilan ilmanpaine on pienempi kuin tilan absoluuttinen paine.